

• Bosansko-hercegovačka • Integrativna • Dječja •
• Adolescentna • Psihoterapijska • Asocijacija •

u suradnji sa:

Hrvatskom interdisciplinarnom terapijskom
udrugom za djecu i mladež HITUDIM

European Interdisciplinary Association For Therapy
with Children & Young People EIATCYP

PROGRAM EDUKACIJE IZ DJEČJE I ADOLESCENTNE PSIHOTERAPIJE

4-GODIŠNJI PROGRAM

1. GODINA EDUKACIJE

(2015./2016.)

Bosansko-hercegovačka integrativna dječja i adolescentna psihoterapijska Asocijacija -BHIDAPA

Sarajevo, Radnička70 c

e-mail: info@psychotherapy.ba ; mirela@psychotherapy.ba

Mob: +387 61 169 840

www.psychotherapy.ba

Sadržaj

O psihoterapiji djece i adolescenata	2
Edukacijski program iz Dječje i Adolescentne Psihoterapije	4
Voditelj Edukacije i Programa	5
Mjesto održavanja i cijena	5
Uvjeti upisa	7
Uvjeti za dobivanje certifikata	8
Plaćanje edukacije	9
Eseji i teme za 1. godinu	10
Osobni/lični razvojni profil	11
Predavači/voditelji modula u 2015/2016. god	12
Raspored modula za 1. godinu edukacije 2015. god	17
Detaljan opis svih modula	20
Dodatak 1: Osobna/lična terapija	25
Dodatak 2: Klinička supervizija	27
Dodatak 3: Proces certifikacije	28
Dodatak 4: Etički kodeks	29

O psihoterapiji djece i adolescenata

Psihoterapija djece i adolescenata bitno se razlikuje od psihoterapije odraslih osoba, a to se naročito odnosi na ulogu terapeuta, odnos i suradnju s roditeljima jer o suradnji s roditeljima ovisi prihvaćanje same terapije.

Terapijske tehnike modificiraju se prema fazama razvoja djeteta, stupnju edukacije, o čemu ovisi i sam izbor tehnika. Uloga terapeuta u terapiji sa djecom i adolescentima vrlo je kompleksna jer terapeut kreira sigurnost, preuzima odgovornost za granice i etičnost samog procesa, a unutarnji psihički procesi djeteta i odnos s roditeljima unose se i u terapijski odnos. Kroz terapiju stvoreni novi odnosi značajni su za sve kasnije odnose.

S obzirom na specifičnosti djece i adolescenata terapijske tehnike adaptiraju se u zavisnosti od faze razvoja i djetetovih problema kao i odnosa sa okolinom.

Posebna težina psihoterapije djece i mladih proizlaze iz djetetovih problema s motivacijom, reduciranošću kapaciteta retrospekcije i teškoćama vremenske perspektive. Posebnu poteškoću predstavlja zaokupljenost djetetovog ega obranama od terapeuta, što je naročito naglašeno kod adolescenata, a što stvara teškoće u uspostavljanju odnosa.

Program psihoterapije djece i adolescenata temelji se na razvojnom pristupu djeci i mladima inkorporirajući humanistički i integrativni pristup / Gestalt, TA, IA/, te Self psihologiju, intrasubjektivne teorije i teorije odnosa.

Razvojna perspektiva inkorporirana je u radovima Bolbya, Winnicotta, Sterna, Schorea, M. Mahler, M. Klein i drugih.

Osnovna filozofija programa temelji se na:

- Odnosu djetete-roditelj koji je najvažniji za kreiranje unutarnje psihičke strukture djeteta i adolescenta
- Unutarnjoj dječjoj strukturi koja utječe na odnose s okolinom koji imaju tendenciju ponavljanja povijesti i stvaranja životnog skripta i srama
- Selfu koji nije entitet već kontinuirani proces koji je socijalno, afektivno i odnosno strukturiran kroz odnose s roditeljima i drugim važnim osobama, a uobličava se kroz socijalne ekonomske i kulturalne karakteristike
- Obranama kojima se djeca brane od promjena, djelomično iz sigurnosti, te nastoje zadržati postojeće stanje
- Otporima prema osjećajima koji dolaze iz prošlosti u sadašnji kontekst djetetovog života, ali i ukazuju na moguće terapijske intervencije

Osnovna pravila psihoterapijskog tretmana, bez obzira na bazične pristupe, uključuju:

- Dobro poznavanje razvojnih faza
- Poznavanje obiteljske dinamike koja je značajna jer kroz nju djetete percipira svijet i sebe u svijetu i nastala iskustva prenosi na sve druge odnose kasnije u životu
- Poznavanje i drugih značajnih osoba u djetetovom životu
- Poznavanje zaštitnih i rizičnih faktora

U Bosni i Hercegovini se provodi Edukacijski program iz Dječje i Adolescentne Psihoterapije i Savjetovanja. Nositelj edukacijskog programa je Bosansko-hercegovačka integrativna dječja i adolescentna psihoterapijska Asocijacija - BHIDAPA u suradnji sa HITUDIM-om - Hrvatska Interdisciplinarna Terapijska Udruga za djecu i Mladež i EIATCYP - Europska interdisciplinarna asocijacija za terapiju djece i adolescenata .

Hrvatska Interdisciplinarna Terapijska Udruga za Djecu i Mladež (HITUDIM): www.hitudim.hr, član je Europske interdisciplinarne asocijacije za terapiju djece i adolescenata (EIATCYP) sa sjedištem u Europskom centru za psihoterapijske studije u Francuskoj i UK.

Na sastanku održanom u Rijeci 30. rujna 2011. na kojem su sudjelovali predstavnici 11 zemalja osnivača dogovoreni su jedinstveni standardi edukacije dječje i adolescentne psihoterapeute i dječje i adolescentne savjetodavce.

Edukacija traje 4 godine, te je podijeljena na osnovni i napredni edukacijski program. Osnovni edukacijski program je u trajanju od 2 godine, nakon čega slijedi napredni od slijedeće 2 godine. Napredni edukacijski program mogu direktno upisati samo polaznici koji već imaju europski certifikat neke od psihoterapijskih škola ili ekvivalent istom.

Po završenoj edukaciji i polaganju ispita kandidati dobivaju europsku licencu za osposobljenost za dječjeg i adolescentnog psihoterapeuta odnosno savjetodavca.

U edukaciju se mogu uključiti psihijatri, psiholozi, defektolozi, socijalni radnici, pedagozi, profesori razredne i predmetne nastave.

Edukacija se provodi u suradnji sa i poštujući standarde EIATCYP, EUROPCS i EAP.

Edukacija počinje u junu/lipnju 2015. Održavat će se jedan vikend mjesečno, od petka do nedjelje, jedan modul organiziran je u Zagrebu, te jednom godišnje organizira se „Ljetna škola“ u trajanju od pet-sedam dana. Kada su predavači stranci, tada se trajanje i vrijeme edukacije može modificirati prema predavaču.

Voditelji Edukacije i Programa:

- o Prof. dr. sc. Dubravka Kocijan Hercigonja, dječji i adolescentni psihijatar i psihoterapeut, ujedno i predsjednica Europske interdisciplinarnе asocijacije za terapiju djece i adolescenata (EIATCYP) i Hrvatske interdisciplinarnе terapijske udruge za djecu i mladež (HITUDIM) – voditelj Edukacije
- o Mr.sc. Mirela Badurina, Geštalt psihoterapeut, ujedno i Izvršna direktorica BHIDAPA (Bosansko-hercegovačka integrativna dječja i adolescentna psihoterapijska Asocijacija). Doktorantica zdravstvenih nauka, europski certificirani psihoterapeut (ECP) i Europski certificirani Geštalt terapeut (EAGT) – voditelj Programa.
- o Sanela Selmanović Podrug, psiholog i od 2006. kao Gestalt psihoterapeut stječe certifikat EAP-a i EAGT-a. Od 2004. godine osnivač je instituta za edukaciju iz Gestalt terapije Psiho-Integrum Sarajevo gdje radi kao trener i supervizor. Privatnu praksu obavlja u BiH i Hrvatskoj – kovoditelj Programa

Mjesto održavanja i cijena:

Održavat će se jedan vikend mjesečno, od petka do nedjelje, u Sarajevu, jedan modul organiziran je u Zagrebu, te jednom godišnje organizira se „Ljetna škola“ u trajanju od pet-sedam dana u IUC (Inter-University Centre) Dubrovnik.

Trajanje, vrijeme i cijena se iznimno može povisiti kada su predavači stranci i kada radionice traju duže od tri dana.

Cijena edukacijske godine iznosi 2.500 KM.

1. Modul koji se organizira u Zagrebu je uključen u cijenu edukacijske godine, a troškove puta i smještaja snosi Student.
2. Cijena „Ljetne škole“ posebno se plaća HITUDIM-u najdalje 30 dana prije nastave i može varirati ovisno o mjestu održavanja i dužini trajanja, a troškove puta i smještaja snosi Student. (sve informacije o „Ljetnoj školi“ na web. stranici: www.psychotherapy.ba)

Kontakt za prijave i upite:

www.psychotherapy.ba ili info@psychotherapy.ba ili, mirela@psychotherapy.ba

Mirela Badurina, Voditelj Edukacijskog programa - BHIDAPA ; Mob. +387 61 169 840

Edukacija uključuje:

- Teorijski dio i istraživački rad
- Superviziju kliničke prakse
- Razvoj vještina
- Osobni/lični razvoj

Organizaciono svaka radionica uključuje:

- Grupni proces,
- Teoriju,
- Superviziju prakticiranu u velikoj grupi
- Praktični rad
- Razvoj vještina
- Osobni/lični razvojni profil

Grupe za edukaciju su zatvorenog tipa sa stalnim brojem polaznika.

Ukoliko radionicu vodi stručnjak iz inozemstva, tada su radionice otvorenog tipa, dakle mogu im pristupiti i sve zainteresirane osobe koje nisu polaznici edukacije.

Uvjeti upisa

- Završen fakultet Medicine, Psihologije, Edukacijsko-Rehabilitacijski, Socijalni rad, Pedagoški fakultet
- Intervju s voditeljem edukacijskog programa
- Članstvo u BHIDAPA-u
- Za direktan upis u napredni stupanj edukacije (3. godina) polaznicima je potrebna diploma nekog psihoterapijskog pravca s europskim priznanjem ili ekvivalent istog

Na početku edukacije polaznici dobivaju kompletan i detaljan program edukacije, a nakon svake završene radionice od voditelja modula dobit će popis preporučene literature.

Program uključuje učenje različitih tehnika i pristupa.

Osnovna baza programa su:

- Konstruktivizam; uključuje između ostalog spoznavanje sebe i drugih, različitost odnosa, te socijalne konstrukcije važne za terapijski odnos
- Fenomenologija
- Teorija polja
- Dijalog
- Učenje modela I-Thou ,I-IT
- Holizam

Psihoterapija se temelji na Strazburškoj deklaraciji iz 1991. s inkorporiranim statutom Europske Asocijacije o Psihoterapiji.

Uvjeti za dobivanje certifikata iz Dječje i Adolescentne psihoterapije:

- Prisustvovanje svim modulima
- Minimalno 450 sati kliničke prakse (200 sati za diplomirane terapeute koji se priključuju u edukaciju na 3. godini)
- Minimalno 150 sati supervizije sa supervizorom odobrenim od strane organizatora (60 sati za diplomirane terapeute koji se priključuju u edukaciju na 3. godini)
- Minimalno 160 sati osobne/lične terapije sa terapeutom odobrenim od strane organizatora (40 sati za diplomirane terapeute koji se priključuju u edukaciju na 3. godini)
- Predani svi eseji tijekom edukacije (2 eseja godišnje, te osobni razvojni profil jednom godišnje).
- Predan završni rad i položen usmeni ispit pred komisijom koju čine predavači koji su maksimalno 2 puta tijekom edukacije vodili modul.
- Ostali sati izračunavaju se kroz pismene radove, prikaze slučajeva i istraživački rad.

Program osposobljava kandidate za stjecanje profesionalnih i akademskih iskustava s posebnim naglaskom na kliničkim vještinama, profesionalnoj kompetenciji, osobnom razvoju, uz zadovoljavanje kriterija dobre kliničke prakse koja osigurava visok stupanj edukacije kao i istraživanja.

Tijekom svake godine polaznici su dužni predati 2 pismena rada i osobni razvojni profil, a na kraju same edukacije polažu završni ispit, te prezentiraju rad na slučaju. Po uspješnom završetku edukacije, polaznici stječu diplomu iz Dječje i adolescentne psihoterapije, te europsku licencu ovjerenu od strane EAITCYP i EUROPCS.

Svi su moduli obavezni.

Ukoliko polaznik izostane do 2 modula tokom edukacijske godine, može nastaviti pohađati edukaciju, no mora naknadno nadoknaditi izgubljene module sa slijedećom generacijom.

Ukoliko polaznik izostane sa više od 2 modula, tada gubi pravo nastavka edukacije sa svojom grupom, te mora pauzirati i upisati nastavak edukacije sa slijedećom generacijom.

Plaćanje edukacije

Cijena edukacijske godine iznosi 2.500 KM, koja se može platiti u cijelosti 7 dana prije početka edukacijske godine ili u tri rate. Prva rata u iznosu od 500 KM najkasnije 7 dana prije početka edukacijske godine, II rata u iznosu od 1000 KM do 10. oktobra/listopada 2015.g., te III rata u iznosu od 1000 KM do 1. februara/veljače 2016.g.

Uplate se vrše na Račun BHIDAPA

. Kopiju uplatnice ponesite sa sobom na radionicu.

Uplatnica treba glasiti na :

Broj računa: 1610000134890054 (Raiffeisen BANK)

Svrha: Prva/druga ili treća uplata za Edukaciju iz Dječje i Adolescentne psihoterapije/savjetovanja, školske 2015/16

BHIDAPA, Radnička 70 c, 71 000 Sarajevo

IBAN CODE: BA391610000134890054

Eseji za 1. godinu edukacije

Tijekom prve godine edukacije potrebno je napisati i predati 2 eseja na temu po odabiru od dolje navedenih. Na kraju prve godine polaznici pišu « Osobni razvojni profil » čija predaja je, uz ostale uvjete, neophodna za upis u slijedeću godinu.

Teme 1. eseja :

1. Kritički osvrt na usporedbu, prednosti i nedostatke pojedinih psihoterapijskih pravaca (u donosu na rad s djecom i adolescentima)
2. Kritički osvrt na stilove privrženosti uz pregled literature
3. Kritički osvrt na najveće izazove terapijskog rada s djecom

Esej treba sadržavati 2500 riječi, treba biti napisan na računalu, te s dvostrukim proredom.

Rok za predaju ovog eseja je 01.12.2015. Eseji se mogu predati lično/osobno Mireli Badurina ili na adresu Asocijacije ili mailom na mirela@psychotherapy.ba

Teme 2. eseja:

1. Kritički osvrt na najveće izazove terapijskog rada s adolescentima
2. Razlika između kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja
3. Značaj psihoterapijskog istraživanja u teoriji i praksi psihoterapije

Esej treba sadržavati 2500 riječi, treba biti napisan na računalu, te s dvostrukim proredom.

Rok za predaju ovog eseja je 02.04.2016. Eseji se mogu predati osobno mr.sc. Mireli Badurina ili na adresu Asocijacije ili mailom na mirela@psychotherapy.ba

Esej « Osobni/lični razvojni profil » treba sadržavati 2500 riječi. Rok za predaju je 15.05.2016. Eseji se mogu predati osobno mr.sc. Mireli Badurina ili na adresu Asocijacije ili mailom na mirela@psychotherapy.ba

Osobni/lični razvojni profil

Svrha osobnog razvojnog profila je da evaluira studentov osobni razvoj tijekom godine i da demonstrira praktično razumijevanje osobnog razvoja tijekom terapeutske edukacije i njegov utjecaj na terapijski odnos.

Esej « Osobni/lični razvojni profil » treba sadržati :

- Razmatranje i evaluaciju specifičnih ciljeva osobnog/ličnog razvoja
- Svjesnost sebe u odnosima sa samim sobom, grupom, osobljem, klijentima i bliskim osobama
- Stupanj participiranja u svim dijelovima edukacije uključujući i grupni proces
- Problematiku koja je bila naročito značajna za studenta tijekom godine
- Odnos između studenta i njegove kliničke prakse
- Moguće buduće ciljeve u osobnom/ličnom razvoju

Dva su važna kriterija za ocjenjivanje Osobnog/Ličnog razvojnog profila :

1. Esej ukazuje na iskrenu odanost osobnom napretku i razvoju
2. Esej ukazuje na mogućnost refleksije na osobni/lični razvoj

Uz stručnjake iz Hrvatske nekoliko modula godišnje vode stručnjaci iz inozemstva.

2015/2016. u edukaciji sudjeluju:

Ken Evans, osnivač i direktor EUROPCS-a (European centre for Psychotherapeutic Studies), iskusni Gestalt i Integrativni psihoterapeut, trener i supervizor, svoju je edukaciju započeo 1970. u UK. Bio je Predsjednik Europske asocijacije za psihoterapiju (EAP) 1994., osnovao i predsjedavao Europskoj asocijaciji za integrativnu psihoterapiju (1996-1999), te bio predsjednik Europske asocijacije za Gestalt terapiju (2002-2008).

Prof. dr. sc. John Sargent, dr. med., Predstojnik odjela za dječju i adolescentnu psihijatriju u Tufts Medicinskom centru, SAD. Profesor je psihijatrije i pedijatrije na Tufts Medicinskom fakultetu, SAD. Bio je Direktor „Hope sistema“, centra za brigu o djeci s emocionalnim problemima.

Bavi se psihoterapijom djece i adolescenata, a od osobitih su mu interesa trauma, poremećaji prehrane, suicidi djece i adolescenata, obiteljska terapija i razvoj internacionalnih programa mentalnog zdravlja djece i adolescenata. Objavio je preko 70 članaka i knjiga na temu dječjeg mentalnog zdravlja. Predsjednik je Američke akademije obiteljske terapije.

Dr.sc. Gregor Žvelc, profesor psihologije, integrativni, TA, kognitivno-bihevioralni psihoterapeut. Bavi se i EMDR-om. Direktor je instituta IPSA (Institut za integrativnu psihoterapiju i savjetovanje) u Ljubljani, te predavač na institutima za edukaciju iz psihoterapije u Velikoj Britaniji, Španjolskoj, Bosni i Hrvatskoj.

Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan-Hercigonja renomirani je i svjetski priznati stručnjak s područja neuropsihijatrije, posebice dječje psihijatrije. Predavač je na Medicinskom fakultetu i Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu. Osnivač je hrvatske Interdisciplinarne Terapijske Udruge za Djecu i Mlade, a predsjednik je i Europske Asocijacije za Dječju i Adolescentnu Psihoterapiju.

Doc.dr.sc. Lidija Pecotić, klinički psiholog, terapeut i supervizor. Osnivačica je i Direktorica GPTIM (Gestalt Psychotherapy Training Institute Malta), Supervizor i trener u edukaciji iz Gestalt psihoterapije i sistemskih konstelacija; osnivačica i predsjednica EAPTİ-GPTIM–Gestalt Instituta na Malti i Gestalt studija Beograd, kao i “Bert Hellinger Centra”-Malta. Pomogla je i doprinijela osnivanju Gestalt instituta u Beogradu, Zagrebu, Zadru, Sarajevu, Podgorici, Skoplju.

Prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, psiholog, ravnateljica Poliklinike za zaštitu djece grada Zagreba trideset se godina svoje karijere bavi djecom. Kao dječji psiholog u Klinici za dječje bolesti Zagreb često se susretala sa zlostavljanom i zanemarivanom djecom koja nisu imala potrebn u zaštitu odraslih. Stoga je bila među prvima koji su početkom '90.tih godina u Hrvatskoj prepoznali ovu problematiku te joj je posvetila svoj daljnji rad.

Utemeljiteljica je i voditeljica znanstvenih i stručnih programa nevladine udruge Hrabri telefon – telefon za zlostavljanu i zanemarenu djecu

Prof.dr.sc. Vlasta Rudan, specijalist dječje i adolescentne psihoterapije, Pročelnica dnevne bolnice za mladež na Klinici za psihološku medicinu, KBC Zagreb. Redovni profesor na medicinskom fakultetu u Zagrebu, autor brojnih radova s područja dječje i adolescentne psihijatrije i psihoterapije

Vesna Hercigonja Novković, prof. defektolog i magistar Integrativne psihoterapije, su-osnivač je Hrvatske Interdisciplinarne Terapijske Udruge za Djecu i Mladež, a tajnik Europske udruge. Predavač je na Institutu Ipsa u Ljubljani. Područja interesa: djeca, adolescenti i obitelj, premećaji u ponašanju

Doc.dr.sc. Mirjana Graovac, specijalist psihijatar, pročelnica odsjeka za adolescente i obitelj, kbc rijeka. predavač na medicinskom fakultetu. polje interesa: psihoterapija adolescenata, grupni rad s adolescentima, rad s obitelji.

Prof.dr.sc. Vesna Vidović, specijalist dječje i adolescentne psihoterapije, edukator je iz obiteljske psihoterapije. predsjednica je hrvatske udruge za dojenačku, dječju i adolescentnu psihijatriju. uže područje rada su individualna i obiteljska psihoterapija, liječenje osoba koje pate od anoreksije nervoze, bulimije nervoze, tjeskobe i problema u odrastanju te savjetovanje s obiteljima.

Prof.dr.sc. Bruna Profaca, voditeljica dijagnostike i tretmana u Poliklinici za zaštitu djece grada Zagreba.

Predsjednica je hrvatske udruge za dojenačku, dječju i adolescentnu psihijatriju. uže područje rada su individualna i obiteljska psihoterapija, liječenje osoba koje pate od anoreksije nervoze, bulimije nervoze, tjeskobe i problema u odrastanju, te savjetovanje s obiteljima.

detaljniji program edukacije, predavača/edukatora nalazi se na

RASPORED MODULA ZA 1. GODINU EDUKACIJE U 2015./2016 GODINI

4 - GODIŠNJI EDUKACIJSKI PROGRAM

1. MODUL - *UVODNI MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: 19. – 21.06. 2015.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: " Pregled psihoterapijskih tehnika, povijest i usporedba "

Predavač: Prof. Dr.sc. Dubravka Kocijan-Hercigonja

LJETNA PAUZA

2. «LJETNA ŠKOLA» – *OBAVEZAN MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: 23.-27.09. 2015.

Mjesto: DUBROVNIK IUC - "Ljetna škola psihoterapije" – 5 dana

Tema:" Uvod u konstelacije ljudskih sistema i Obiteljska terapija"

Predavači: Prof. dr.sc. Lidija Pecotić, Prof. dr.sc. Vesna Vidović, Prof. dr.sc. Dubravka Kocijan Hercigonja

Uplata na račun HITUDIM-a (više na www.psychotherapy.ba)

3. MODUL - *OBAVEZAN MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: oktobar/listopad, 2015.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: " Osnovne metode i tehnike rada s djecom "

Predavač: Vesna Hercigonja Novković, prof. Defektolog

4. MODUL - *OBAVEZAN MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: novembar/listopad 2015.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: "Uvod u istraživački rad i etička pitanja"

Predavač: Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan Hercigonja

5. MODUL – *ZAGREB - OBAVEZAN MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: 18.-20.12.2015.

Mjesto: Zagreb, (zajedno sa studentima HITUDIM-a)

Tema : " Uloga terapeuta/greške u psihoterapiji "

Predavači: Dr.sc. Gregor i Maša Žvelc

6. MODUL

Datum: januar/siječanj. 2016.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: Ljudski razvoj 1

Predavač. Prof.dr.sc. Gordana Buljan Flander

7. MODUL

Datum: februar/veljača 2016.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: Ljudski razvoj 2

Predavač. Prof.dr.sc. Vlasta Rudan

8. MODUL - *OBAVEZAN MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: ožujak/mart. 2016. – zajedno sa studentima HITUDIM-a

Mjesto: Sarajevo, E-net Centar na Ekonomskom fakultetu –

Tema: "Overview of Relational-Developmental model"

Predavač: Dr.sc. Ken Evans

9. MODUL - *OBAVEZAN MODUL ZA SVE POLAZNIKE*

Datum: april/travanj. 2016.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: "Rad sa traumatiziranom djecom I visoko konfliktni razvodi"

Predavači: Prof.dr.sc. Gordana Buljan Flander i Prof.dr.sc. Bruna Profaca

10. MODUL

Datum: maj/svibanj 2016.

Mjesto: Sarajevo, Hostel Story ili E-net Centar na Ekonomskom fakultetu – (zavisi od broja prijavljenih kandidata)

Tema: "Self"

Predavač: Prof. dr.sc. Dubravka Kocijan-Hercigonja

1. MODUL - Pregled psihoterapijskih tehnika, povijest i usporedba

Predavač: Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan-Hercigonja

Ova radionica kritički će istražiti povijest i razvoj različitih psihoterapijskih škola i tehnika, te njihovu međusobnu usporedbu.

Naglasak će također biti stavljen na razvoj dječje psihoterapije kroz povijest i na današnju upotrebu dječje psihoterapije u svijetu i kod nas.

Na kraju radionice, sudionici će:

- Iznijeti svoje stavove vezane uz različite tehnike i iskustva
- Kritički se osvrnuti na iznesene sadržaje
- Iznijeti vlastita promišljanja

2. LJETNA ŠKOLA - DUBROVNIK IUC „Ljetna škola psihoterapije“ (više na www.psychotherapy.ba)

U suradnji s Interuniverzitetskim Centrom u Dubrovniku (IUC)

Predavači: Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan Hercigonja

Doc. dr. sc. Lidija Pecotić

Prof.dr.sc. Vesna Vidović

Radionica u trajanju od 5 dana obradit će teme kao što su:

- Uvod u konstelacije ljudskih sistema
- Obiteljska terapija

Način rada: prezentacija, radovi i supervizija slučajeva.

Vrijeme održavanja: 23.09.-27. 9.2015.

Mjesto održavanja: IUC Dubrovnik

3. MODUL - Osnovne metode i tehnike rada s djecom

Predavač: dr.sc. Vesna Hercigonja Novković, prof

Ova radionica usredotočit će se na:

- Ključne elemente terapije s djetetom
- Terapeutski dogovor
- Uključenost roditelja i okoline u terapijski proces
- Tehnike i metode rada ovisno o uzrastu i problematici

4. RADIONICA/MODUL - "Uvod u istraživački rad i etička pitanja"

Predavač: Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan-Hercigonja

Radionica istraživanja u dječjoj i adolescentnoj psihoterapiji obuhvaća:

- Specifičnosti istraživanja u dječjoj i adolescentnoj populaciji
- Specifičnosti istraživanja psihoterapijskih procesa
- Pregled razvoja istraživanja
- Planiranje istraživanja
- Različitost pristupa u istraživanju

5. MODUL - Uloga terapeuta/greške u psihoterapiji

Predavači: dr.sc. Gregor i Maša Žvelc

Ova radionica dati će osvrt na:

- Osobine terapeuta
- Terapijski odnos
- "Ja" i "Mi" u terapiji
- Bezuvjetno prihvaćanje
- Sposobnost refleksije
- Empatiju
- Najčešće greške u terapijskom procesu

6. i 7. MODUL - Ljudski razvoj I i Ljudski razvoj II

Predavač: Prof.dr.sc. Vlasta Rudan

Predavač: Doc.dr.sc. Gordana Buljan Flander

Ove radionice dati će osvrt na :

- Razvojne teorije
- Teorije psihoseksualnog i psihosocijalnog razvoja
- ključne koncepte object-relation teorije
- ključne koncepte psihoanalitičke psihologije
- ključne koncepte iz transakcijske analize i gestalt terapije
- relevantne nalaze o proučavanju djece
- prirodu odnosa dijete-osoba koja vodi brigu
- pojam „dovoljno dobre majke“
- teorije privrženosti, separacije i individuacije
- razvoj identiteta
- pojam Selfa

8. MODUL - “Overview of Relational-developmental model”

Predavač: dr.sc. Ken Evans

Radionica “Pregled relacijsko-razvojnog modela” će predstaviti opći model programa, od inicijalnih razgovora do završetka terapije s naglaskom na ključne koncepte iz raznih teorijskih izvora, raznih i različitih psihoterapijskih škola, teorija o dječje razvoju i neuroznanosti. Važnost emocionalnog podešavanja i neuspješnog podešavanja za razvoj zdravih i nezdravih ranih modela privrženosti, te utjecaj istog na razvoj djece i adolescenata.

Neke teme obrađene u ovoj radionici su:

- Privrženost, separacija i individualizacija
- Introjekcije i osmoze
- Regulacija afekta

- Nezavršeni gestalt
- Sram
- Razvoj intrapsihičke structure
- Životni script i odnosi
- Obrambeni mehanizmi
- Repeticije
- Dovoljno dobro roditeljstvo
- Empatija i važnost terapeutove prisutnosti
- Interdisciplinarnost pristupa
- Završetak terapije

9. RADIONICA/MODUL - "Rad sa traumatiziranom djecom i visokokonfliktni razvodi"

Predavači: Prof.dr.sc. Gordana Buljan Hercigonja i Prof.dr.sc. Bruna Profaca

Radionica obuhvaća:

- Vrste traume kod djece
- Terapijski rad sa traumatiziranim djetetom
- Uključenost okoline u proces terapije
- Visokokonfliktni razvodi

10. RADIONICA/MODUL - „Self“

Predavač: Dubravka Kocijan-Hercigonja

Radionica obuhvaća:

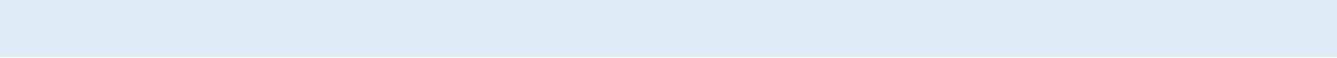
- Normalni razvoj Selfa – razvojne faze
- Realni i idealni Self
- Self evaluacija
- Self kod traumatizirane djece i istraživanja
- Self terapija

DODATAK 1

Osobna/lična terapija

- Od studenata se zahtijeva da budu u osobnoj/ličnoj terapiji u trajanju modularnog programa i na redovnoj tjednoj/sedmčnoj osnovi. Financijski troškovi osobne/lične terapije nisu uključeni u troškove edukacije. Studenti su odgovorni za plaćanje troškova osobne terapije direktno svom terapeutu
- Studenti će biti u osobnoj/ličnoj terapiji certificiranih terapeuta s najmanje 4 godine prakse.
- Ukoliko student odluči samostalno angažirati terapeuta za osobnu/ličnu terapiju, mora dobiti odobrenje od voditelja Programa.
- Osobna/lična terapija omogućuje važan razvojni moment za studente osiguravajući da je njihov osobni/lični rast u skladu s razvijajućim zahtjevima psihoterapijske edukacije i pridružujuće prakse supervizirane psihoterapijske aktivnosti. Tačnije, osobna/lična terapija će senzibilizirati studenta da:
  - Poveže značajne aspekte teorije sa svojim vlastitim razvojem
  - Razvije dovoljan uvid kako bi bio sposoban za povećanu zrelu procjenu svoje osobne povijesti i sadašnjeg stupnja funkcioniranja s pojedincima i u grupi
  - Bude sposoban povezati osobne/lične uvide u kliničku praksu osobito u razumijevanju pitanja transfera-kontratransfera.
- Sposobnost studenta da bude terapeut direktno je povezana s njegovom/njezinom sposobnosti da bude klijent. Naime, osobna terapija zahtijeva spremnost da se bude ranjiv u razvijanju svjesnosti selfa i selfa u odnosu na druge ljude. Ovo je moguće pratiti tijekom edukacije u studentovom povećanju sposobnosti da uspostavi kontakt, sa sobom i sa ostalim sudionicima edukacije, uključujući i voditelja.
- Osobni razvoj je isto tako fokus Osobnog razvojnog profila

- U slučaju da student ne može zadovoljiti zahtjeve tekuće osobne terapije, npr. predugi periodi pauze u pohađanju bez zadovoljavajućeg objašnjenja, završetak terapije ili nepojavljivanje na terapijskim seansama, voditelj edukacije će s razlogom očekivati da o tome bude obaviješten od strane terapeuta u kratkoj pisanoj izjavi koja se isključivo ograničava u izjavu o prisutnosti/izostanku.
-

Klinička supervizija

- Klinički supervizor pomaže istražiti terapijski odnos promatrajući razvijanje terapijske kompetencije superviziranog i s uzimanjem u obzir dobrobit klijenta. Kao rezultat takvog proučavanja svi članovi trijade – klijent, Supervizirana osoba i supervizor – mogu učiti i razvijati se.
- U 3. i 4. godini od studenta se očekuje da počne pohađati superviziju, te do kraja edukacije/ do polaganja završnog ispita ima minimum 150 sati.
- Financijski troškovi supervizije nisu uključeni u troškove edukacije. Studenti su odgovorni za plaćanje troškova supervizije direktno svom supervizoru.
- Studenti se mogu odlučiti za grupni ili za individualni oblik supervizije.
- BHIDAPA, u suradnji sa HITUDIM-om, će osigurati studentima imena supervizora koji imaju evidentiranu određenu razinu sposobnosti za uspostavljanje odnosa između psihoterapijske teorije i prakse.
- Ukoliko student odluči samostalno angažirati supervizora koji se ne nalazi na popisu ponuđenih od strane BHIDAPA-e, a u suradnji sa HITUDIM, mora za to dobiti odobrenje od strane voditelja Programa.
- Supervizor će poslati voditelju Programa godišnji izvještaj o studentovom profesionalnom razvoju.
- Godišnji izvještaj dostavlja se i za 3. i za 4. godinu edukacije.

Proces certifikacije

Polaznici će s uspješnim polaganjem završnog ispita i zadovoljenim svim uvjetima edukacije biti kandidati za dobivanje akreditacije / certifikata od strane Europskog Interdisciplinarnog terapijskog Udruženja za Djecu i Mladež (EIATCYP).

Ciljevi:

Dodjela certifikata od strane EIATCYP-a ima 2 cilja:

1. Da podržava i razvija profesionalni integritet terapeuta ili savjetnika u radu s djecom i mladim osobama
2. Da štiti i naglašava integritet psihoterapije ili terapijskog savjetovanja s djecom i mladim osobama

Tko može dobiti certifikat:

Članovi instituta / udruga /centara za edukaciju koji su u potpunosti opunomoćeni od strane EIATCYP-a za provođenje edukacije i koji su uspješno završili edukaciju i zadovoljili svim zahtjevima iste.

Procedura aplikacije:

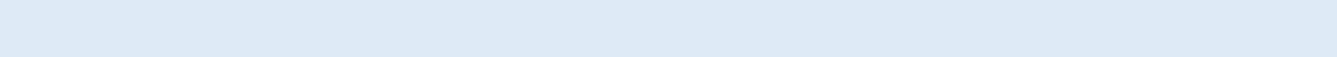
Članovi (gore navedeni) mogu aplicirati za certifikat EIATCYP-a iz Dječje i Adolescentne Psihoterapije ili Savjetovanja preko svog Centra za edukaciju koji će:

- Dostaviti EIATCYP-u ime kandidata zajedno s potvrdom o njihovom uspješnom završetku edukacije i zadovoljenim svim uvjetima iste.
- Potvrditi da terapeut nastavlja raditi psihoterapiju ili savjetovanje, te da dobiva adekvatnu superviziju
- Ako su zadovoljene gore navedene procedure, EIATCYP će izdati Certifikat

Troškovi:

Inicijalni trošak za izdavanje certifikata je 70 Eura, a godišnje obnavljanje istog 35 Eura. Inicijalni iznos od 70 Eura mora se poslati EIATCYP-u zajedno s aplikacijom za izdavanje certifikata.

Re-izdavanje certifikata izvršava se godišnje (svakih 12 mjeseci od datuma izdavanja certifikata).

Etički kodeks

1.Odnos klijent-terapeut

- a) Odnos klijent-terapeut je profesionalni odnos u kojem je dobrobit klijenta terapeutova primarna briga
- b) Dignitet, vrijednost i jedinstvenost klijenta moraju se poštivati cijelo vrijeme
- c) Cilj terapeuta je da promiče povećanu svijest, potiče samo-podršku, razvoj selfa i autonomiju klijenta, s uvidom o proširenom opsegu izbora koji su mu dostupni, zajedno s njihovom sposobnošću / željom za prihvaćanjem odluke koje donese
- d) Terapeut mora prepoznati važnost dobrog odnosa za učinkovitu terapiju i biti svjestan snage i utjecaja koje im ta snaga daje. Terapeut mora djelovati u skladu s ovim saznanjem i ne iskorištavati klijenta financijski, emocionalno ili fizički/seksualno za osobni napredak ili za svoje potrebe
  - Terapeut ne smije uzimati novac s krivim namjerama – svjesno zadržavati klijenta nakon što je uočeno da je terapija bila učinkovita ili povećavati troškove bezrazložno bez potrebnog upozorenja
  - Fizički i/ili seksualni odnos s klijentom je eksplorativan. Prekid terapije ne mijenja prirodu odnosa
  - Seksualno uznemiravanje u obliku namjernih ili ponavljanih komentara, gesti ili fizičkih kontakata seksualne prirode koje jesu, ili bi ih klijent mogao smatrati uvredljivim, su neetični
- e) Terapeut mora biti svjestan da su drugi odnosi ili vanjske obaveze u konfliktu s interesima klijenta. Kada takav konflikt interese postoji, odgovornost terapeuta je da to obznani i da bude spreman proraditi ta pitanja s klijentom
- f) Terapeut mora prepoznati dualni odnos – kada je klijent istovremeno zaposlenik, blizak prijatelj, rođak ili partner – koji će vjerojatno pokvariti njihovu profesionalnu prosudbu i time izazvati stres klijentima i njima samima

2. Poverljivost

Povjerljivost je bit dobrog rada. Svako izmjenjivanje informacija između terapeuta i klijenta mora se smatrati povjerljivim. Kada terapeut ima ikakve sumnje o granicama povjerenja on/ona treba zatražiti superviziju. Povjerljivost odnosa ne mijenja se nakon prestanka terapijskog odnosa.